

Çfarë është një sistem garancie për bujqësinë organike?

Llojet e ndryshme të garancisë

Kush jep garancinë: Pala e 1^{rë}, e 2^{të} dhe e 3^{të}

- Pala e parë është vetë prodhuesi. Pala e dytë është blerësi. Një palë e tretë është një person/organ që është i pavarur si nga prodhuesi ashtu edhe nga blerësi (nuk ka të bëjë fare me zinxhirin e vlerës)
- Garancia e palës së parë: Vetë pretendim
- Garancia e palës së dytë: p.sh. PGS.
- Certifikimi nga palët e treta: Organizmi i pavarur certifikues

Sistemet e Garancisë Pjesëmarrëse (PGS) janë sisteme të sigurimit të cilësisë të fokusuara në nivel lokal. Ato certifikojnë prodhuesit bazuar në pjesëmarrjen aktive të palëve të interesuara dhe janë ndërtuar mbi një bazë besimi, rrjete sociale dhe shkëmbim njohurish.

(Grupet e interesit përfshijnë përfaqësuesit e prodhuesve dhe blerësve)

Çfarë është certifikimi i palës së tretë?

- Aktualisht sistemi dominues për garancinë organike.
- Qasja në tregjet e eksportit
- Shërbim profesional. Inspektorët janë profesionistë, CB është një organizatë e specializuar (për fitim ose jo).
- Pavarësia / paanshmëria (ISO 17065). Asnjë organizatë prodhuese, asnjë shërbim këshillues
- Mund të jetë qeveritar
- Certifikimi individual ose grupor
- Certifikimi në grup kërkon një sistem kontrolli të brendshëm
- Zakonisht BK-të duhet të mbikëqyren nga një autoritet kompetent

PGS apo palët e 3ta

Certifikimi nga pala e tretë	PGS
Profesional	Vullnetare në gjysmëprofesionale
I pavarur nga palët e interesuara	Pjesëmarrëse (përfshirja e palëve të interesuara)
Në përputhje me normat ndërkombëtare	Duke ndjekur parimet e përgjithshme ndërkombëtare të PGS, por të përshtatura në nivel lokal
Jep akses në tregjet ndërkombëtare (me kanalet e duhura)	Qasje vetëm në tregjet lokale, rajonale ose të parregulluara
Sistemi normal i garancisë në rregulloret organike të qeverisë	Shpesh nuk njihet nga qeveritë
Merret vetëm me certifikim	Kombinohet me funksione të tjera, p.sh. ngritja e kapaciteteve, marketingu etj.

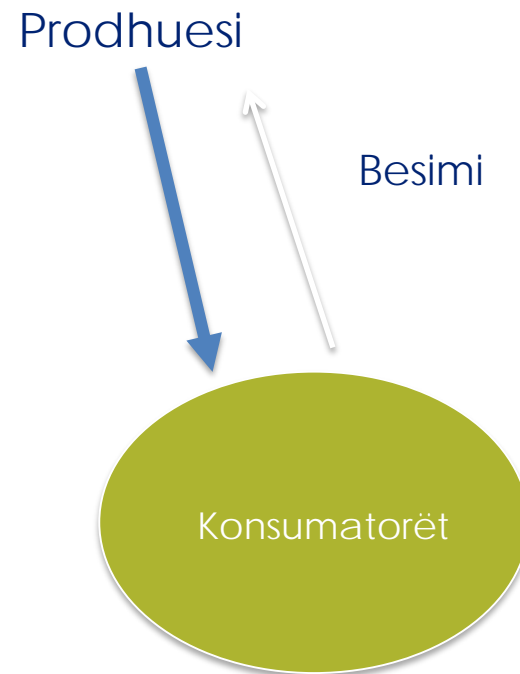
Sistemet e garancisë dhe kanalet e marketingut

Korrespondencë e përbashkët midis sistemeve të ndryshme të garancisë dhe kanaleve të marketingut:

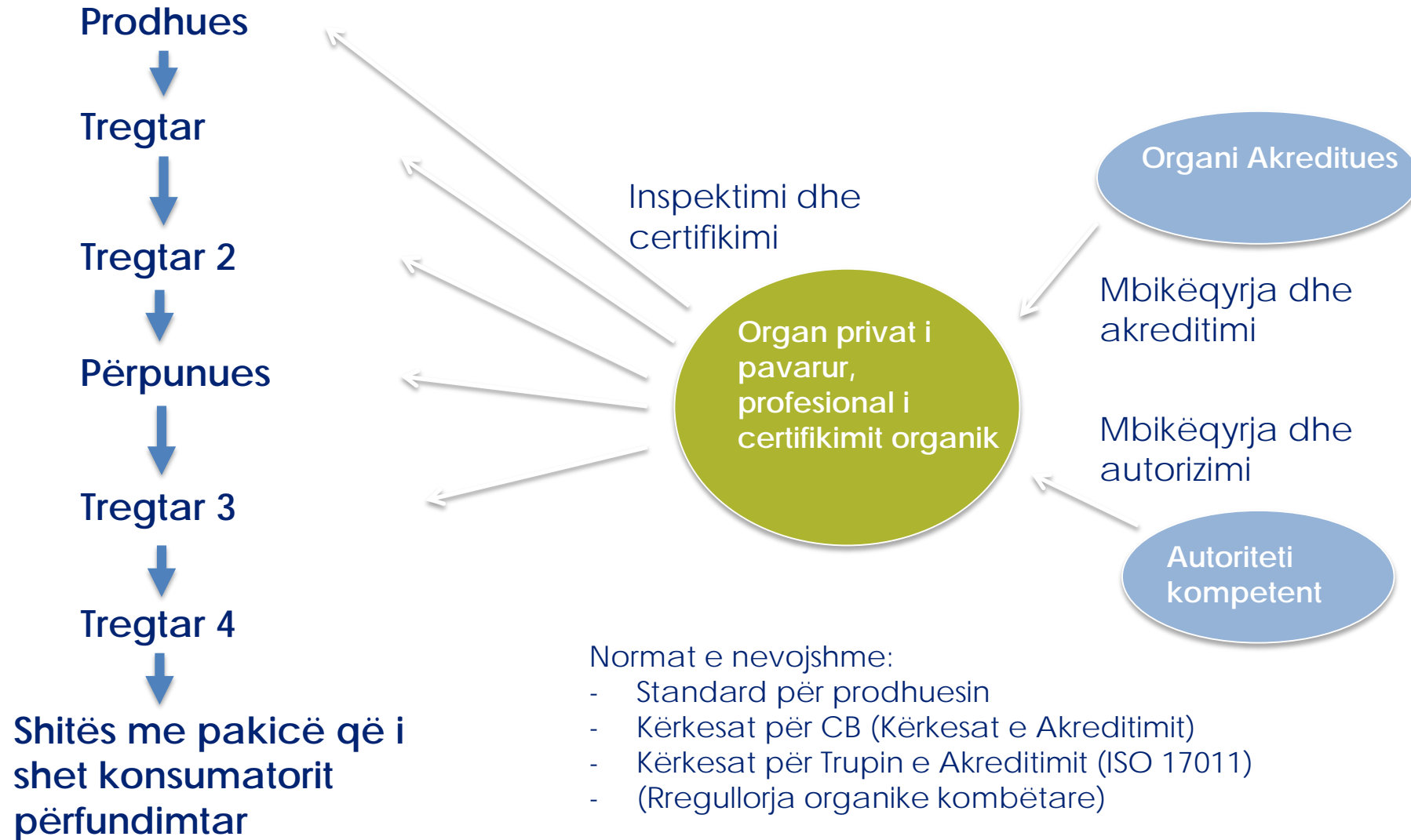
Sistemet e garancisë	Distanca	Kanalet e marketingut
Certifikimi i palës së tretë	Distancë e gjatë	<ul style="list-style-type: none"> - Supermarkete/supermarkete organike - Tregtia e brendshme dhe ndërkombëtare
Certifikimi i palës së dytë (PGS, rishikim nga kolegët)	Distancë e shkurtër	<ul style="list-style-type: none"> - Tregjet e fermerëve - Kooperativat - Dyqane të vogla organike lokale - Restorante lokale
Certifikimi i palës së parë (vetëpretendim)	Direkte	<ul style="list-style-type: none"> - Shitje direct në fermë - Bujqësia e mbështetur nga komuniteti (CSA) - Skemat e dorëzimit në shtëpi/kuti

Korrespondenca midis sistemeve të garancisë dhe kanaleve të marketingut nuk ndjek gjithmonë këtë model të zakonshëm. P.sh. shumë ferma CSA janë të certifikuara nga palët e treta. Disa produkte PGS shiten në supermarkete dhe madje edhe ndërkombëtarisht

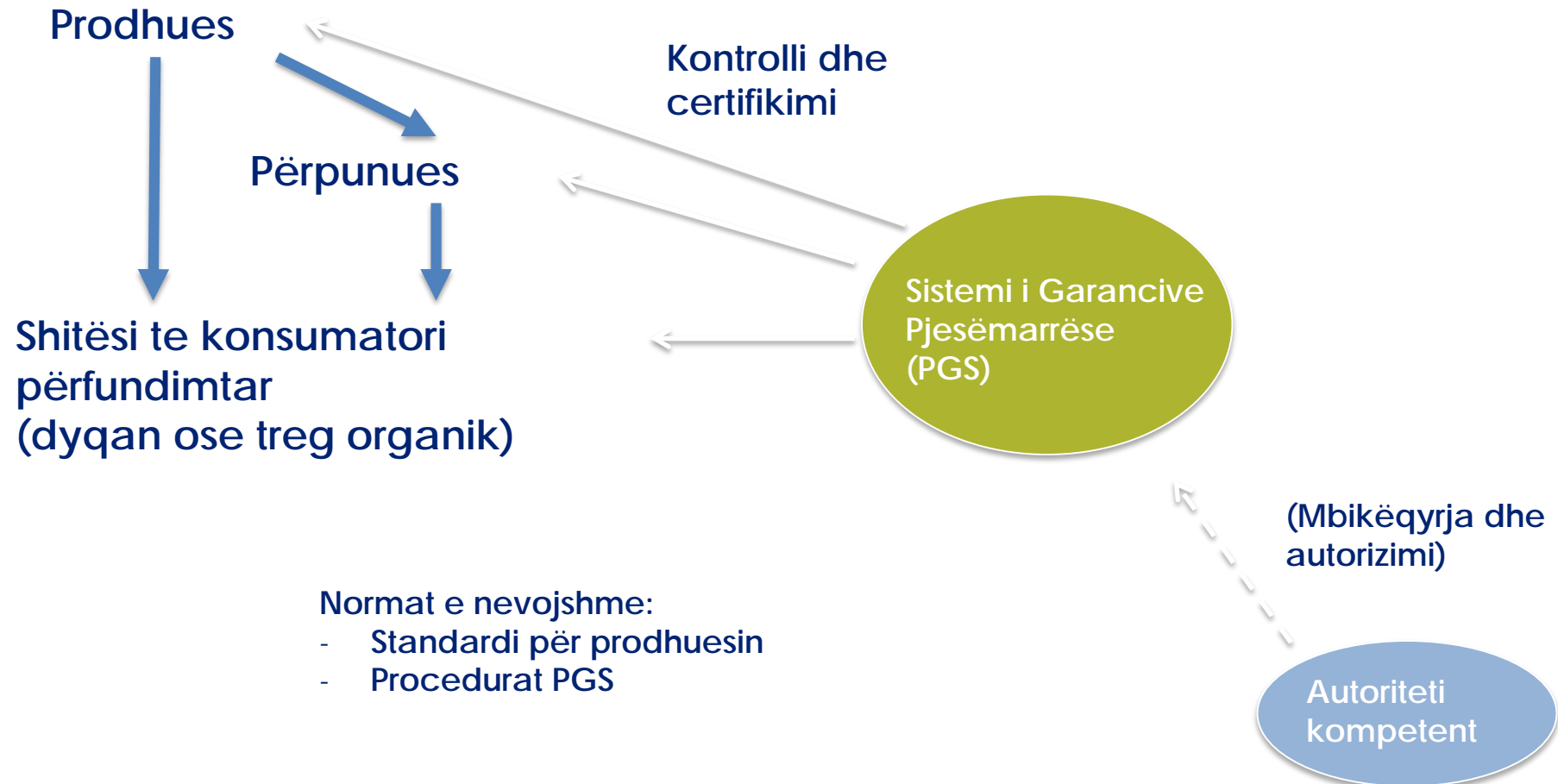
Skenari 3: Shitje direkte, pa sistem zyrtar garancie

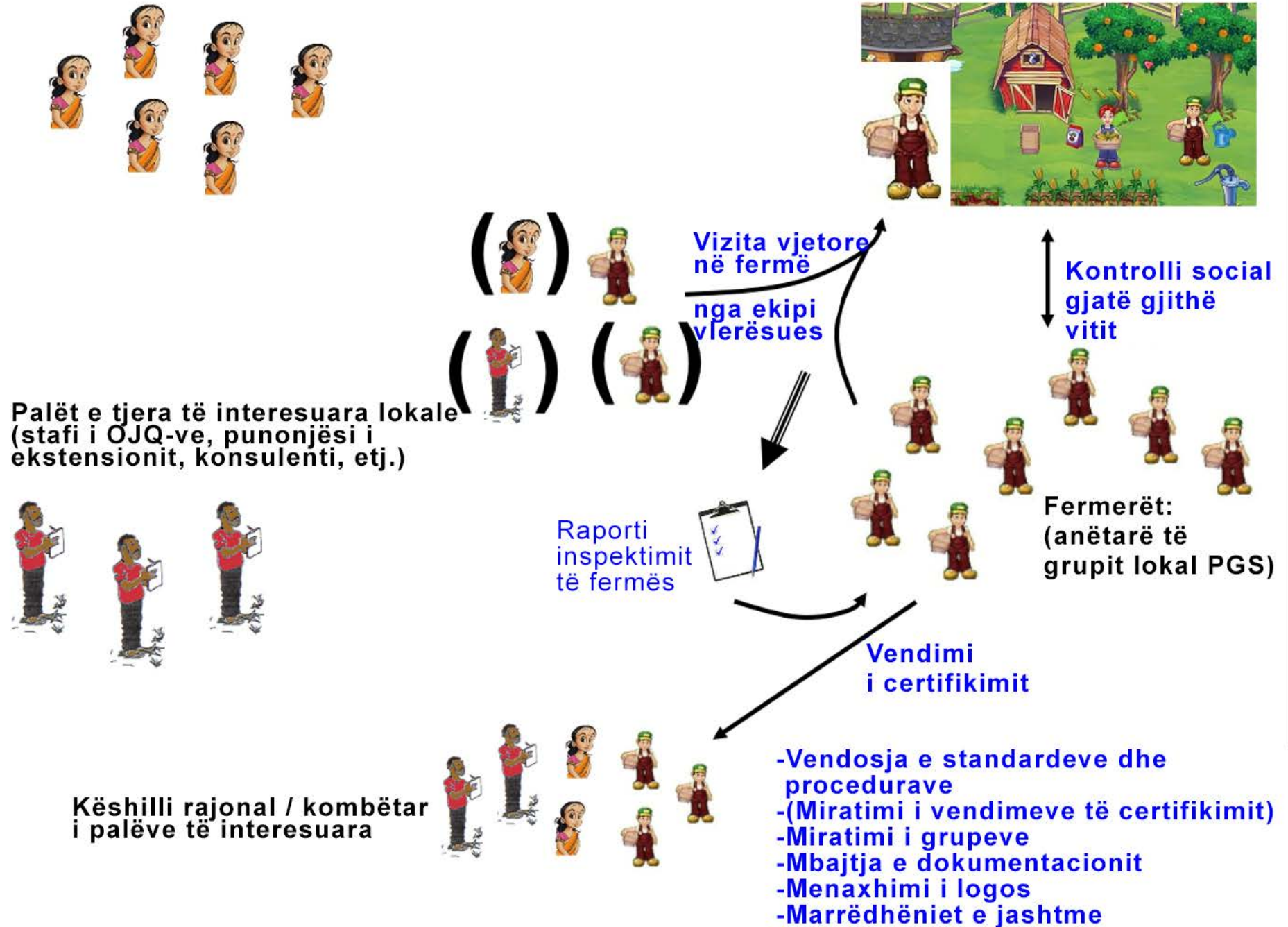
Skenari i parë: zinxhir i gjatë vlerash, me certifikim nga palë e tretë

Skenari 2: zinxhir i shkurtër vlerash, me PGS

Elementet bazë të PGS

1. Vizioni i përbashkët
2. Pjesëmarrja
3. Transparenca
4. Procesi mësimor
5. Horizontaliteti
6. Besimi – “qasje e bazuar në integritet”

